

CEY-BERT RÓBERT GYULA: KAPOSVÁRTÓL A CORVIN KÖZIG

Az 1956-os szabadságharc a mai napig meghatározó szerepet játszik életemben, döntéseimben, ítéleteimben. 1956 októberében, amikor megtudtam, hogy kitört a szabadságharc, egy gondolat foglalkoztatott egyfolytában: felmenni Budapestre és együtt harcolni a szabadságharcosokkal. Biztos voltam benne, hogy 1848. március 15-éhez hasonlóan a magyar történelem egyik legcsodálatosabb szabadságharca indult el Budapesten.

Felmenni Budapestre azonban nem volt egyszerű. Kaposváron jártam a Tánccsics Mihály gimnáziumban, 200 km-re Budapestről. A vonat és buszközlekedés leállt. Az Ég azonban mellém állt. Október 25-én délelőtt egy teherautó megállt a kaposvári Fő utcán, idősebb férfiak és asszonyok kapaszkodtak fel rá. „Véletlenül” arra jártam.

– Pestre mennek. Az orosz tankok szétlövik őket teherautóstul – súgta valaki rémülten.

– Itt az alkalom, hogy felmenjek Pestre! – ujjongtam magamban.

Gondolkodás nélkül a sofőrhez mentem, és megkértem, hogy vigyen fel Pestre. Először nem akart felengedni, de hosszú rábeszélés után sikerült meggyőzőnöm, és felszállhattam a teherautóra. Természetesen eltitkoltam, hogy miért akarok Pestre menni. Boldog voltam, hogy sikerült feljutni a teherautóra. Elértük Budát. A teherautó megállt.

– Túl veszélyes teherautóval tovább menni. Szálljanak le, és menjenek gyalog – mondta a sofőr.

Mindenki leszállt, és mentek tovább. Budapestet egyáltalán nem ismertem, fogalmam sem volt, hogy hol vagyok, merre menjek tovább, hol töltöm az éjszakát.

– Egy kapualj talán jó lesz – gondoltam magamban.

Nem voltam túl melegen öltözve, vékony ballonkabát volt rajtam, de reménykedtem, hogy valahogy kibírom az éjszakát, és másnap megtalálom a szabadságharcosokat. A fegyverropogás fog irányítani. Egy arra járó fiatalember, látva tanácsatlanságomat, megszólított.

– Eltévedtél? Melyik utcát keresed?

Hirtelen nem tudtam, hogy mit válaszoljak. Találomra mondtam egy utcanevet, amelyről többször hallottam az utóbbi napokban a rádióban.

– A Bródy Sándor utcába szeretnék menni.

– Jól eltévedtél, a Bródy Sándor utca Pesten van és nem Budán. Nem pesti vagy?

– Kaposvári vagyok.

– Gyere velem, én is Pestre megyek. Siessünk, este hat után kijárási tilalom van.

Nyakunkba vettük a lábunkat, és gyors lépésekkel mentünk a számomra ismeretlen budai utcákon. Útközben a beszélgetés során kiderült, hogy a társam egyetemista, részt vett az október 23-i tüntetésen, és ott volt a rádiónál a Bródy Sándor utcában, amikor az ávosok belelőttek a tüntető tömegbe.

– Miért akarsz a Bródy Sándor utcába menni? Rokonaid laknak a környéken?

Az elbeszélése alapján úgy éreztem, hogy megbízhatok a kíséremben, és őszintén elmondtam, hogy a szabadságharc kitörésének a híre hozott fel Budapestre, harcolni akarok, nem ismerek senkit Pesten, és nem tudom, hogy hol töltöm az éjszakát.

– Veszélyes vállalkozásba vágta a fejszédet. A szabadságharcot a kommunista kormány ellenforradalomnak tekinti, szovjet páncélos alakulatokat hívott Pestre a felkelés leverésére. Borzalmas mészárlások történnek. Statárium van, akit fegyverrel elfognak, azonnal agyonlövik. Túl fiatal vagy még a harchoz, a legjobb lenne, ha visszamennél Kaposvárra.

– Nem akarok visszamenni, azért jöttem, hogy harcoljak!

– Gondold meg magad. A ruszki mindenkiére lőnek, aki kimerészkedik az utcára, még a kevés nyitva tartott pékség előtt sorban álló emberekre is rálöttek tegnap. Fogtál már fegyvert a kezében?

– Még nem.

– Hogyan akarsz akkor harcolni?

– Belejövök. Biztosan vannak a szabadságharcosok között olyan fiatalok, akik először nyúltak fegyverhez és gyorsan megtanulták a fegyverhasználatot.

Az egyetemista, látva konok, makacs elszántságomat, elmosolyodott:

– Gyere velem a Veress Pálné utcai kollégiumba, ott talállok neked egy ágyat.

Felsőhajtottam.

– Köszönöm, jó Istenem, megvan a szállásom éjszakára.

A kollégiumban kaptam egy ágyat, sőt a menzán még vacsorát is. Jól indult pesti tartózkodásom. A menzán mindenki az utcai harcokról beszélt. Az elbeszélésekből kiderült, hogy a legnagyobb harcok a Nagykörúton és az Üllői úton zajlottak. Benzines üvegekkel sikerült több szovjet páncélost felgyújtani.

– A tank hátulján lévő motorházra kell dobni az égő kanócos benzines üveget, az égő benzin befolyik a szellőző nyílásokon és felrobbantja a motort – magyarázta az egyik diák.

A beszélgetés fő témája az utcai harcok mellett a Parlamentnél történt tömegmészárlás volt. Egy bölcsészhallgató ott volt a Kossuth téren, a több ezer fős tüntetésen, és elborzadva mesélte, hogy az ávósok a háztetőkről tüzet nyitottak a békésen tüntető fegyvertelen tömegre, folyamatosan lőtték a pánikba esett, menekülni próbáló embereket. Rengeteg asszony is volt a tüntetésen. Halottak százai maradtak vérbe fagyva az aszfalton.

– Úgy hallottam, hogy az ávósok mellett az oroszok is lőtték a tömeget – szólt közbe valaki.

– A téren orosz harckocsik is voltak, és valószínűleg ők is lőttek. A nagy zűrzavarban nem lehetett tudni, hogy honnan jöttek a lövések, csak annyi bizonyos, hogy a háztetőkön megbúvó ávósok kezdték a lövöldözést.

– Hogyan úszta meg?

– Szerencsém volt, a Földművelésügyi Minisztérium előtt álltam, és amikor elkezdődött a lövöldözés, bemenekültem az árkádok alá. A megmenekült emberek mind arról beszéltek, hogy fegyvert szereznek, és addig harcolnak, amíg ki nem nyírják az ávósokat és a ruszkiakat – fejezte be a hallgató a borzalmas mészárlás történetét.

– Nekem is gyorsan fegyvert kell szereznem, de hogyan? – tűnődtem magamban.

Másnap a reggeli után csatlakoztam egy rokonszenves diákhoz, akinek puszkája volt. Az előző nap átesett a tűzkeresztségen. A közgazdasági egyetemre járt. Családjával egy éve menekült Magyarországra az erdélyi Székelyudvarhelyről. Nem bírták elviselni a magyarellenés román elnyomást. Átmentünk a Kálvin téren, és az Üllői úton megindultunk a Nagykörút irányába. Csend volt az utcákon, se villamos, se busz nem közlekedett, autókat sem lehetett látni.

Az Üllői út és a Nagykörút kereszteződésénél kiégett orosz harckocsik és páncélos csapatszállítók körül az összegyűlt emberek izgatottan találgatták, hogy mikor indul el az újabb szovjet támadás. Majdnem mindenkinél fegyver volt, puska vagy a „gitárnak” keresztelt orosz géppisztoly. „Meztelennek” éreztem magam fegyver nélkül közöttük.

A nagy többség 20–30 éves fiatalember volt, de sokan voltak hozzám hasonló gimnazista korúak, sőt még fiatalabbak is, 12–14 éves kamaszok.

– Hát te hol hagytad a „gitárodát”? – kérdezte kissé fennhéjázón egy 14 év körüli, „gitárjával” büszkén sétáló fiú.

– Tegnap érkeztem Pestre, még nem tudtam fegyvert szerezni – szabadkoztam zavartan.

– Akkor legalább fogj egy benzines üveget.

– Hol találok benzines üveget?

– Menj a Corvin közbe, a mozi mögötti benzinkútnál töltsd a palackokat.

Átmentünk Atillával az úttesten a Corvin közhöz. A Corvin mozi előtt felállított páncéltörő ágyú előtt csoportosultak a fegyveresek. Egy bicegő, féllábú emberrel beszélgettek, akivel később megismerkedtem, a páncéltörő ágyú kezelője volt, mindenki Falábú Jancsinak hívta.

Nagy öröömömre a benzinkútnál három benzinnel megtöltött palackot kaptam. Benedvesítettem benzinnel a zsebkendőmet, csíkokra téptem, és kanócot készítem. Visszamentünk a Körútra, és beszélgetésbe elegyedtünk az emberekkel.

– Mikor jönnek a ruszki tankok? – volt a beszélgetés fő kérdése. Katonaviselt emberek is voltak köztünk, szívesen segítettek a fiataloknak a fegyverek használatának és újratöltésének a megismertetésében. Nyolc óra körül kiáltások hallatszottak.

– Négy ruszki tank a Boráros térről!

Pillanatok alatt eltűntek az úttestről és a járdáról az emberek, elfoglalták harcállásukat a környező házak emeleti ablakában és a kapualjakban.

A legcsodálatosabb az volt, hogy senki sem adott parancsot, mindenki spontánul, ösztönösen viselkedett, szabadon döntötte el, hogy az elkövetkező percekben mit fog csinálni, harcol vagy nem harcol, és ha harcol, hol harcol.

Atillával a Práter utcával szemben lévő kapualjban helyezkedtünk el. Különös feszültség volt bennem, amelyben összekeveredett az ismeretlen halálos veszélytől való félelem és a mindenre kész szenvedélyes harci láz. Alig vártam, hogy megérkezzenek a tankok, és túllegyék a tűzkeresztségen.

Az orosz harckocsik lassan jöttek. Sorozatlövéseikkel megállás nélkül pásztázták a Körút két oldalán fekvő házakat, hogy elriasszák az ablakok mögött rejtőz-

ködő szabadságharcosokat a támadástól. A fiatalokat azonban nem ijesztette meg a félelmetes géppuskasorozatok fülsiketítő kelepelése, lőtték a tankokat, és dobálták a benzines üvegeket.

Az élen haladó tank elérte az Üllői út kereszteződését, és amikor megérkezett a Corvin köz elé, eldördült a mozi előtt felállított páncéltörő ágyú. A hernyótalpat találta el a lövés, a tank tovább ment, lefutott a szétszakított hernyótalpról, és megállt a Práter utca közelében. Hullottak rá a benzines palackok. Atilla ügyesen eldobta az égő kanócos üvegét, és eltalálta a motorházat. Nagy igyekezetemben és izgalmam-ban rosszul dobtam, és a benzines üvegem a tank mögött robbant szét az aszfalton.

De se baj, a tank égett, a megrémült legénység kinyitotta a torony csapóajtáját, és menekülni próbált az égő harcokcsiból. Dörögtek a puskák és a „gitárok”, az oroszok nem jutottak messze.

Hirtelen „égszakadás-földindulás” mennydörgéssel felrobbant az égő tank, a széttört palackokból kifolyó benzin megtette a hatását.

Nem volt idő sokat gondolkozni, már közeledett a következő tank. Több ágyúlövést leadott a Körút és az Üllői út sarkán lévő házra, ahonnan szinte minden ablakból repültek a benzines palackok. A második emelet külső fele ledőlt. A tank elérte a Corvin köz bejáratát. Eldördült a páncéltörő ágyú, a ruszki tank lefutott a hernyótalpról. Repültek a benzines palackok. Ezúttal nyugodtabban dobtam el a benzines üveget, és eltaláltam a tankot. Megisméltődött az előbbi jelenet, az égő tank nagy mennydörgéssel felrobbant. A két másik tank nem mert továbbjönni, elkanyarodtak, és az Üllői úton kereket oldottak a Kálvin tér irányába.

Fergeteges győzelmi kiáltozás kezdődött.

– Győztünk! Győztünk! Kinyírtuk őket! – kiabálták a diadalittas emberek.

Mindnyájunkat büszkeséggel töltött el, hogy szembeszálltunk a világot rettegésben tartó szovjet Vörös Hadsereggel, és legyőztük a ránk támadó vöröspáncélosokat.

A csatának azonban még nem volt vége.

– Három tank a Borárosról!

Sikerült újabb benzines palackokat szerezni, és behúzódtam a kapualjba. Meglepetten vettem észre, hogy Atillát nem láttam sehol. A nagy ünneplésben elment valahová. Vártuk a tankokat. Már messziről lőtték a géppuskáikkal, és az ágyúlövésekkel sem takarékoskodtak. Félelmetesen süvítettek a lövedékek a Körúton. A sarki ház külső fele leomlott. Iszonyatos lövöldözéssel közeledtek. Nagy megdöbbenésemre észrevettem Atillát egy túloldali kapualjban, nevetve integetett és várta, hogy a lövöldözés csillapodjon és átjöhessen hozzám. A tankok a házakat lőtték, és Atilla nagy lendülettel, meggondolatlanul elindult. Találat érte, az úttest közepén, a villamos síneknél elesett, és nem mozdult.

– Nem hagyhatom, hogy eltapossák a tankok – futott át rajtam a rémisztő gondolat.

– Meg kell menteni!

Kirohantam, Atillához szaladtam, és bevonszoltam a kapualjba. Mell-lövés

érte, a vér elöntötte a kabátját. Hál'Isten előkerült egy orvostanhallgató, aki foglalkozott velem. Közben az első tank elérte a Corvin közt, megszólalt a mozi előtti páncéltörő ágyú, megkapta a több tucat benzinesüveg-adagját, kigyulladt, és nagy ézengéssel felrobbant. Hasonlóan járt a második tank is, de a harmadiknak sikerült elmenekülnie. Még fergetegesebb győzelmi kiáltozás kezdődött. A szabadságharcosok kijöttek az utcára, világgá kiáltották a diadalukat.

Nem ünnepelem velük. Atilla lelki testvérem és harcostársam sebesülése mélyen megrázott és elszomorított. Az orvostanhallgató bekötözte a sebet.

– Robi, ne haragudj a történetekért. Örültséget követtem el, hogy át akartam futni az úttesten. Kézigránátokat kaptam, és át akartam hozni hozzátok. Fogd a puskát, neked adom, nekem már nem lesz rá szükségem. Elfogyott minden erőm, úgy érzem, nem sokáig élek.

– Atilla, nyugodj meg, nemsokára itt a mentő. A kórházban rendbe jössz, és megünnepeljük a győzelmünket.

– Kinyirtátok a tankokat?

– Igen.

– Csodálatos! Ne adjátok fel a harcot! Ne engedelmességedjétek a ruszkiak és a kommunisták megadásra felszólító fenyegetéseinek. Folytassátok a harcot!

– Folytatni fogjuk.

– Ha győztök, az erdélyi magyarokat és a székelyeket se felejtsetek el. Lélekben velünk vannak, ha itt lennének, ők is harcolnának.

– Nyugodj meg, nem felejtjük el őket!

Hál'Isten, a legjobbkor érkeztek a mentők, egyelőre nem közeledtek tankok, csend volt. Egy fiatal orvos érkezett egy szőke, kedves arcú, rokonszenves, gimnazista korú mentős lánnyal. Segítettem betenni Atillát a mentőautóba.

– Ne adjátok fel! Isten áldjon! – rebegte alig hallhatóan Atilla, amikor betettük a mentőbe.

Reménykedtem, hogy élni fog. Később tudtam csak meg, hogy a magyar szabadságharc hősi halottjaként ért a Péterfy Kórházba. Útközben, a mentőben meghalt.

Végtelenül lesújtott a hír, és szomorú voltam a sok örvendező ember között. Nem mentem oda senkihez, megrendülten, céltalanul bolyongtam a körúti járdán, és valahogy eljutottam a túloldalra, a Corvin mozihoz. Ott még több diadalittas ember volt. A nap hőségét, a páncéltörő ágyú kezelőjét, Falábú Jancsit ünnepezték.

Egy bajszos, fekete hajú fiatalember lépett hozzám.

– Mi a neved, öcsém?

– Robi.

– Pesti vagy?

– Somogyi vagyok. Kaposvárról jöttem fel Pestre.

– Megfagyott az ereimben a vér, amikor megláttalak, hogy a legnagyobb golyózáporban kiszaladsz a sebesültért. Biztos voltam benne, hogy téged is lelőnek, és eltaposnak a közeledő tankok. Isteni szerencséd volt! Ki volt a sebesült?

– A barátom, Székelyudvarhelyről menekült diák.

– Én is erdélyi vagyok, Szamosújváron születtem. Ez a szabadságharc minden magyar szabadságharca, bárhol is éljen. Őrütség volt, amit tettél, de igazad volt, egy barátot nem szabad cserben hagyni. Gratulálok a bátorságodért – kezet szorított, és bemutatkozott.

– Pongrátz Gergely vagyok.

Nem folytathattuk a beszélgetést, felhangzott az újabb ütközetet jelentő kiáltás:

– Tankok a Borárosról!

Ezúttal a körút Corvin köz oldalán találtam egy kapualjat. Folytatódott a harc. Dörgött Falábú Jancsi ágyúja, dobáltuk a benzines palackokat, és nagy mennyiségű dörgéssel robbantak fel a vörös csillagos páncélos támadók.

Késő délután szűntek meg a szovjet támadások. Közel húsz kiégett tank bizonyította, hogy a magyar szabadságért küzdő pesti srácok győzelmet arattak az egész világot rettegésben tartó szovjet páncélosok felett. Szívmelengető örömet csak Atilla sebesülése szomorította el. Imádkoztam érte, és reménykedtem, hogy felgyógyul. Akkor még nem tudtam, hogy mire megérkeztek vele a Péterfybe, meghalt.

Kezdett sötétedni. Nem mentem vissza a Veres Pálné utcai kollégiumba, hanem egy új pesti gimnazista fiúval a Práter utcai iskolába mentünk. Az egyik tanteremben szorítottak nekünk helyet, a padlón aludtunk, és még pokrócot is kaptunk. Több tucat fiatal szabadságharcos zsúfolódott össze a tanteremben. Társaink felháborodottan mesélték, hogy a közeli Üllői úti Kilián laktanyába befészkelődött magyar harckocsi század parancsnoka egyetlen lövést sem adott le az oroszokra, viszont az átellenben harcoló szabadságharcosokra lövetett. A laktanyába menekült fiatal fegyvereseket a legnagyobb golyózáporban kizavarta az utcára. A legtöbbjüket az oroszok lelőtték.

*

Másnap, október 27-én, folytatódtak a szovjet támadások, és tovább növekedett a kiégett harckocsik száma. Már nekem is volt „gitárom”. A harcok során a kaposvári Táncsics Mihály Gimnázium tanulójaként pesti srác lettem, büszkén hordtam a rangot jelentő „gitárt” és a 7.65-ös tiszti pisztolyt. Sok fiatal lány is harcolt velünk. Bátorságban és vakmerőségben nem maradtak el a fiúk mögött. A legbátrabbak azonban a mentős lányok voltak. Önkéntes mentősként szedték össze a sérülteket és szállították a kórházba. A legnagyobb golyózáporban is kijöttek a sebesültekért. Az orosz tankok a mentősökre is lőttek. A rokonszenves szőke gimnazista mentős lányt, akit akkor ismertem meg, amikor Atillát a mentőkocsiba vittük, másnap az Üllői úton a kilőtt mentőkocsi mellett holtan láttam viszont. A sofőrt és az orvost is halálos találat érte.

A magyar szabadságharc fegyver nélkül harcoló, életüket mentő hősi halottai!

Mindez azonban tovább erősítette az elszántságunkat, küzdőszellemünket. A halálfélelmünk eltűnt. A hazaszeretet lélekerősítő tüze kiégette belőlünk a félelmet, a rosszat, az önzést, a kicsinyességet, és rendületlenül vitt előre a körúti harcokban.

Az '56-os szabadságharc hátránya is, előnye is volt a szervezetlenségünk. Kialakultak ellenállási gócpontok a Corvin közben, az Üllői úton, a Nagykörúton, a Tűzoltó utcánál, a Royal Szállodánál, a Széna téren, ahol a vezéregyenységek megpróbálták megszervezni és irányítani a fiatal szabadságharcosokat. A fiatal fegyveresek többsége azonban nem tartozott sehova. Odament, ott harcolt, ahol a legjobban dörögtek a fegyverek. Volt, amikor több ezren voltunk a Corvin köz, az Üllői út és a Nagykörút kereszteződésének körzetében, majd másutt csoportosultunk, és folytattuk a harcot. Ez megnehezítette és megzavarta a szovjet hadvezetést, mert nem tudták, hol milyen erővel állnak szemben.

A Corvin köz, az Üllői út és a Nagykörút kereszteződése azonban a szabadságharc legnagyobb hírű, legnagyobb presztízsű központjává vált. A kiégett, felrobbant orosz harcokcsik nagy száma bizonyította az ellenállási központ eredményességét. A Corvin köz népszerűségében fontos szerepet játszott Pongrátz Gergely és testvérei félelmet nem ismerő, elszánt és emberséges magatartása. Pongrátz Gergelyt minden fiatal szabadságharcos meghittén Bajusznak nevezte. Karizmatikus, érzelmmel teli, céltudatos, bátor személyiségét csodáltuk. Sugárzott belőle a rendületlen lelkierő, a hit, a hazaszeretet.

A fiatal szabadságharcosok egyhangúan megválasztották a Corvin köz parancsnokának. Pongrátz Gergelytől kaptam a szabadságharc legnagyobb kitüntetését, amikor gratulált és kezét fogott velem, hogy kirohantam a golyózáporba sebesült barátomért.

1956. október 28. – november 3.: a magyar boldogság csodálatos napjai

Vasárnap, október 28-án megtörtént a csoda! Győzött a szabadságharc! Álunk valóra vált! A statáriumokat hirdető, ellenforradalomról beszélő, megadásra felszólító kommunista miniszterelnök, Nagy Imre bejelentette a rádióban, hogy megértette a magyar nép szabadságvágyát, a szabadságharc nemes célkitűzéseit és tárgyalásokat kezdeményez a szovjet vezetéssel az orosz csapatok Magyarországról való végleges kivonásáról, és támogatja, hogy az ország elinduljon az igazi demokrácia irányába. Megbocsátottuk Nagy Imrének korábbi ellenséges magatartását, és örömmel állapítottuk meg, hogy végül is magyarsága erősebb volt, mint a Szovjetunióhoz való hűsége. A szovjet csapatok elhagyták Budapestet, és elindultak a tárgyalások a szovjet megszálló erők Magyarországról való végleges kivonásáról. Úgy éreztük, hogy győztünk, és sikerrel szembeszálltunk a világ legfélelmetesebb hadseregével, s legyőztük a világot rettegésben tartó Vörös Sárkányt!

Életem legboldogabb hetét éltem át október 28. és november 4. között. Aki ezeket a csodálatos napokat nem élte át, sohasem értheti meg, hogy mit jelent az, amikor egységesen dobban a magyar szív, az ember büszke a magyarságára, végtelenül boldog, és hálát ad az Istennek, hogy magyarnak született. A 907-es pozsonyi győzelem és az 1456-os nándorfehérvári győzelem öröme rengethette meg így és foghatta össze egységbe a magyar szíveket. Micsoda furcsa „véletlen”, hogy a nándorfehérvári diadal után a szabadságharc pontosan 500 évre tört ki... A csodás győzelem

lelki sokkhullámai soha nem látott egységbe kovácsolták a magyarságot mindenütt a hajdani Nagy-Magyarországon.

Felhőtlen örömmel tovább fokozta a lélekerősítő hír, hogy a kommunisták által fogva tartott Mindszenty bíboros prímást a magyar honvédek kiszabadították, és a harcos lelkű magyar főpap a szabadságharc mellé állt, és méltatta a fiatal szabadságharcosok félelmet nem ismerő, hősi helytállását. Nagy Imre továbbra is bizonyította, hogy a szíve magyar, őszintén kiáll a nemzetért. Tiltakozott az újabb szovjet csapatok törvénytelen beözönlése ellen, kinyilvánította az ország semlegességét, és kilépett a kommunista államokat tömörítő Varsói Katonai Szövetségből.

Október 28-a után, úpesteri gimnazista harcostársam unszolására átköltözünk a Royal Szállodában erős ellenállási központot kialakító szabadságharcosokhoz. Nemzetőrök lettünk, az utcákon rendfenntartóként, fegyveresen, piros-fehér-zöld karszalaggal járőröztünk. Nem zavarta senki a rendet. Még a zsványok és a tolvajok is jó magyarok lettek, a kilótt ékszerüzletek kirakatából egyetlen ékszer sem tűnt el. Az utcákon nagy faládákban pénzt gyűjtöttek a sebesültek és a hősi halottak hozzátartozóinak megsegítésére. Gyorsan megteltek a ládák. Nem tudtuk, hogy ki tette ki a ládákat, ki ürítette ki őket. Megbízunk egymásban! A szabadságharc becsülettörvénye ott dobogott minden szívben. Megnemesedtünk, jobbá, magyarabbá, önzetlen összefogásra képes magyarokká váltunk!

(A mű a *Mai szívekben 1956 forradalma* című pályázaton különdíjat nyert.)

